

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๕๒

วันที่ ๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

เรื่อง ศาลจังหวัดพะเยาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายเกรียงไกร ไชยมงคล ที่ ๑ นายประพันธ์ สิงห์ชัย ที่ ๒ จำสิบเอกอนันต์ศักดิ์ กุลปัญญา ที่ ๓) ในคดีอาญาหมายเลขคำที่ ๒๐๑๐/๒๕๕๑ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ กรณีประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๒๑๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๔ หรือไม่

ศาลจังหวัดพะเยาส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีอาญาเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการ ได้ยื่นฟ้องนายเกรียงไกร ไชยมงคล จำเลยที่ ๑ นายประพันธ์ สิงห์ชัย จำเลยที่ ๒ จำสิบเอกอนันต์ศักดิ์ กุลปัญญา จำเลยที่ ๓ ต่อศาลจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ในฐานะความผิดร่วมกันกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจาโดยวิธีปิดกั้นการจราจรอันมิใช่การกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญหรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริตเพื่อให้ประชาชน

- ๒ -

ล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ร่วมกันเป็นหัวหน้าและร่วมกันมั่วสุมตั้งแต่สิบคนขึ้นไปกระทำการอย่างหนึ่ง
อย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖
มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๘๓ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔

จำเลยให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ และได้แย้งว่า การที่จำเลยได้เข้าไปร่วมชุมนุมเพื่อเรียกร้องขอให้
รัฐบาลแก้ไขปัญหาราคาพืชผลการเกษตรข้าวโพดที่ราคาตกต่ำ ซึ่งเป็นความเดือดร้อนของพี่น้องเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าวโพด เป็นการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ โดยอาศัยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๔ (๘) ที่บัญญัติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะ
คุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมของบุคคลหรือการแสดงความคิดเห็น การพูดของบุคคลผู้เดือดร้อน
ก็เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ บัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการแสดง
ความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัด
เสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ การที่จำเลยได้ขึ้นเวทีปราศรัยก็เป็นการแสดงความคิดเห็นต่อรัฐบาลที่มา
จากการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยที่แก้ไขปัญหาราคาพืชผลการเกษตรไม่ได้ และไม่ได้ทำตาม
นโยบายที่ได้ให้ไว้ตอนหาเสียงและแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งเป็นเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ บัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ และ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ (๘) บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ โดยคุ้มครอง
และรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทน
สูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนการเกษตรและรักษา
ผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร การที่โจทก์และศาลจะนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ มาตรา
๒๑๕ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๘๓ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ มาจำกัดสิทธิเสรีภาพของจำเลยไม่ให้มาชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ และ
จำกัดสิทธิเสรีภาพการพูดการแสดงความคิดเห็นของจำเลย ย่อมเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่ง

- ๓ -

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๔ จึงขอให้ศาลจังหวัดพะเยารอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๓ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๔ หรือไม่

ศาลจังหวัดพะเยา มีคำสั่งว่า จำเลยทั้งสามยื่นคำร้องอ้างว่า คำฟ้องโจทก์และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๒๑๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๔ ขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ดังนั้น จึงให้ส่งถ้อยคำสำนวนและคำร้องดังกล่าวไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดก่อนว่า คำฟ้องโจทก์และตัวบทกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามคำร้อง หรือไม่

สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีหนังสือที่ ศย ๐๑๖/๑๕๔๖๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และที่ ศย ๐๑๖/๒๐๕๓๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง

ตุลาการประจำคดีตรวจคำร้องแล้วมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๓) ข้อ ๒๕ และข้อ ๒๗

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลจังหวัดพะเยา ได้มีหนังสือ ที่ ศย ๓๐๕.๐๐๘/๑๖๒๖ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แจ้งว่า จำเลยทั้งสามได้ยื่นคำร้องขอถอนคำโต้แย้งที่ศาลจังหวัดพะเยา ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ซึ่งศาลจังหวัดพะเยามีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยถอนคำร้องได้ สำเนาคำร้องและแจ้งคำสั่งให้ศาลรัฐธรรมนูญทราบ

- ๔ -

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้จำเลยทั้งสามได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลจังหวัดพะเยาส่งคำโต้แย้งเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๒๑๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๘๔ หรือไม่ ต่อมาจำเลยทั้งสามได้ยื่นคำร้องขอลอนคำโต้แย้งที่ศาลจังหวัดพะเยาได้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งศาลจังหวัดพะเยามีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยทั้งสามลอนคำร้องแล้ว จึงไม่เป็นประโยชน์ที่จะพิจารณาคดีนี้ต่อไป กรณีเป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดว่า “คำร้องที่ได้ยื่นต่อศาล ก่อนที่ศาลมีคำวินิจฉัย หรือมีคำสั่ง ถ้าผู้ร้องตาย หรือมีการลอนคำร้อง หรือศาลเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์แก่คดี ศาลอาจพิจารณาสั่งจำหน่ายคำร่อนั้นก็ได้”

อาศัยเหตุผลดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

(คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๕๓)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจริญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเชติมพล เอกอุร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ